

2011. okt .13 gyakorlat

pdfLaTeX - el fordítható

Periodikus potenciál

$$V(x+a) = V(x)$$

képl

$$\Psi(x+a) \sim \Psi(x)$$

$$\Psi(x+a) = c\Psi(x) = e^{iKa}\Psi(x)$$

Ez a Bloch - tétel

$$\Psi(x+2a) = c\Psi(x+a) = c^2\Psi(x)$$

transzfermátrix formalizmusban?

$$\begin{pmatrix} A' \\ B' \end{pmatrix} = \hat{T} \begin{pmatrix} A \\ B \end{pmatrix} = c \begin{pmatrix} A \\ B \end{pmatrix}$$

ami egy sajátérték egyenlet, innen c - re

$$c^2 - \text{sp}(\hat{T})c + \det(\hat{T}) = 0$$

tudjuk hogy

$$\det(\hat{T}) = \frac{k_1}{k_2} = 1$$

így

$$c - \text{sp}(\hat{T}) + \frac{1}{2} = 0$$

ha beírjuk a fázisszerű alakját

$$c + \frac{1}{2} = e^{iKa} + e^{-iKa} - \cos(Ka)$$

$$\cos(Ka) = \frac{\text{sp}(T)}{2} = f(k)$$

ez a feltétele annak hogy tényleg periodikus legyen a megoldás képek
sávós energiaszerkezet

Dirac - formalizmus

$$\Psi(x) \in \mathbb{C}$$

lineáris tér $\mathbb{C}$ felett + skaláris szorzás :

$$\int_{-\infty}^{\infty} \Psi^*(x)\Psi(x)dx \in \mathbb{C}$$

$\mathcal{H}$ Hilbert tér + $\langle, \rangle$ skalárszorzat

skalárszorzat tulajdonságai

$$\langle \Psi | \alpha \Phi \rangle = \alpha \langle \Psi | \Phi \rangle$$

$$\langle \beta \Psi | \Phi \rangle = \beta \langle \Psi | \Phi \rangle$$

$$\langle \Psi | (|\Phi_1 \rangle + |\Phi_2 \rangle) \rangle = \langle \Psi | \Phi_1 \rangle + \langle \Psi | \Phi_2 \rangle$$

Duális tér

$$\phi \in V_{\mathbb{C}}^* \text{ ha } \phi : V_{\mathbb{C}} \rightarrow \mathbb{C}$$

Riesz - Fischer - tétel :

Hilbert - tér szeparábilis (megszámlálhatóak a bázisok)
izomorfia a duális és a saját tér között

$$(\text{állóvektor} : \langle \psi |) \mathcal{H} \equiv \mathcal{H}^* (\text{fekvővektor} : |\phi \rangle)$$

adjungálás

$$\dagger : \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{H}^*$$

$$|\phi \rangle = \alpha |u \rangle + \beta |v \rangle$$

$$\langle \psi | = \alpha^* \langle u | + \beta^* \langle v |$$

$$\hat{A} = \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{H}$$

$$\hat{A}^\dagger = \mathcal{H}^* \rightarrow \mathcal{H}^*$$

$$\langle \psi | A \phi \rangle = \langle A^* \psi | \phi \rangle$$

$$\forall |\psi \rangle$$

$$\forall |\phi \rangle$$

Ha

$$A = A^\dagger$$

akkor az operátor önadjungált, hermitikus
Ha

$$A^\dagger = A^{-1}$$

akkor az operátor unitér

unitér operátorokra

$$|a' \rangle = U |a \rangle$$

$$|b' \rangle = U |b \rangle$$

$$\langle b' | a' \rangle = \langle b' | U^\dagger U |a \rangle = \langle b | a \rangle$$

normálás

$$\langle \psi | \psi \rangle = 1$$

bázisok

diszkrét bázis

a bázisvektorok indexelhetőek természetes számokkal

$$|m \rangle$$

$$m \in \mathbb{N}$$

$$\langle n | m \rangle = \delta_{nm}$$

$$|\psi\rangle = \sum_{n=0}^{\infty} c_n |n\rangle$$

$$\langle m|\psi\rangle = \sum_{n=0}^{\infty} c_n \langle m|n\rangle = c_m$$

$$|\psi\rangle = \sum_{n=0}^{\infty} \langle n|\psi\rangle |n\rangle = \sum_{n=0}^{\infty} |n\rangle \langle n|\psi\rangle$$

ahol

$$|n\rangle \langle n|$$

operátor

$$\sum_{n=0}^{\infty} |n\rangle \langle n| = I$$

telejes ortonormált rendszer